

Remiss av betänkande En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6)

KS 2019/276, au § 101

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrandet på remissen En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6).

Beskrivning av ärendet

2017 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att göra en samlad översyn av universitetens och högskolornas styrning, inklusive resurstilldelning. Utredningen har tagit namnet Styr- och resursutredningen (Strut).

Enligt direktivet till utredningen ska styrningen främja ”starka och ansvarsfulla lärosäten” som kan uppfylla nationella mål och möta samhällsutmaningar i Sverige och globalt. Målet är ett ramverk för styrning och resurstilldelning som ger lärosätena goda förutsättningar att ta ansvar för att utveckla och förmedla kunskap för samhällets långsiktiga utveckling. Ramverkets olika delar bör utvärderas, utvecklas och anpassas över tid för att svara mot samhällets skiftande behov och prioriteringar.

Bodens kommun instämmer i sak med arbetsgruppens förslag och har valt att lämna yttrande till delar av förslaget.

Personalkontoret föreslår i tjänsteskrivelse 2019-05-14 att kommunstyrelsen antar yttrandet nedan.

Bodens kommuns yttrande:

Med den samlade propositionen för högre utbildning och forskning som grund tas de delar som är relevanta för den direkta styrningen vidare i en dialogbaserad process som resulterar i fyraåriga planeringsförutsättningar för lärosätet med avseende på mål, utbildningsuppdrag, särskilda åtaganden och resurstilldelning. I dialogerna bör även samarbete och arbetsfördelning mellan lärosäten tas upp.

Bodens kommuns yttrande. Det behövs regionala råd där kommuner och företag har löpande dialog med lärosätet för att lärosätet ska kunna göra kloka bedömningar att utifrån sin akademiska frihet vara relevanta för arbetsmarknaden både på kort och lång sikt. Dessa råd kan också vara liknande branschråd eller liknande med syfte att framtidsspana, i syfte att göra lärosätet allt mer relevant och attraktivt.

Vi föreslår därför att prestationer ges minskad betydelse i resurstilldelningssystemet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Etableringen på arbetsmarknaden är enligt vår mening viktig att följa, men bör inte ligga till grund för någon automatisk styrning t.ex. via resurstilldelningen, inte minst givet den snabbt föränderliga och svårprognosticerade arbetsmarknaden.

Bodens kommuns yttrande. För de yrkesgrupper inom offentlig sektor där arbetsmarknadsbehovet är både förutsägbart och omfattande bör styrning av högskolornas utbildningsplatser prioritera där det går att prognostisera långsiktig och lätt prognostiserad arbetsmarknad, t.ex. sjuksköterskor, lärare, forskollärare m.m.

Samarbeten mellan lärosäten och gemensamma examenstillstånd.

Bodens kommun yttrande. Mycket bra riktning. Avgörande med gemensamma examenstillstånd och möjlighet till digitaliserad undervisning och lärande på distans och individualiserad studietakt. Det är avgörande att även den högre utbildningen kan digitaliseras och möta studenter där de är, i den livssituation de är i och var i landet de bor. Detta är en likvärdighetsfråga. Det kan handla om att analysera vad studenterna behöver för form på utbildningen. Digitala distanslösningar? Stöd genom utbildningstiden? Högre eller annorlunda krav? Det behöver byggas in en dialog där lärosätet programvis har dialog med studenter inom utbildningen och potentiella studenter, alumner och även de studenter som avbrutit utbildningen. Tydligt fokus på icke studievana. Lärosätet behöver få svar på frågorna allt eftersom om hur formen och innehållet på utbildningen kan göras med relevant för målgrupperna som är studenter, särskilt med tanke på att lärosätet ska locka till sig nya målgrupper (från icke studievana hem)

Här behövs lokal/regional och nationell data på varför studenter väljer eller väljer bort studierna och svar på frågorna hur lärosätet snabbare kan ställa om efter studenternas behov, samtidigt som kvalitén i utbildningen bibehålls. Lärosätena behöver bättre förmåga att ställa om formen på utbildning, t.ex till distans, arbetsintegrering, digitaliserad, på plats m.m.

Vi föreslår en modell utan ersättningsbelopp, som innebär att ett lärosäte tilldelas en viss ekonomisk ram och ett mål om antalet helårsstudenter.

Bodens kommuns yttrande. Det låter klokt med en modell där lärosätet får en viss ram, däremot bör det finnas tydliga och effektfulla ekonomiska incitament för att få fler studenter att studera klart och studera vidare eller fler att klara/vilja ta examen.

Bodens kommuns yttrande. Det vi ytterligare vill skicka med är att validering av högskolepoäng ska göras möjligt på ett för lärosätena hållbart ekonomiskt sätt. Det bör göras tillgängligt för studenter. Det är slöseri på både individ och lärosäte att inte ta vara på redan befintliga kunskaper och insikter genom att inte ha bra möjligheter för validering. Detta är för oss en viktig fråga.

Kommunstyrelsens beslut överensstämmer med arbetsutskottets förslag till beslut.

För kännedom

Kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningens personalkontor
Utbildningsdepartementet